

Mazoni, i no pas Manzoni

Josep Pujol i Coll

Tot de cop, o de fa tres anys, per ser més exactes, la Bisbal s'ha convertit en capital de referència del pop català; tant, que prou valdrà algun reportatge dins aquesta revista que vagi més enllà d'aquestes línies. La llista s'encapçala amb Mazoni i Sanjosex, i continua amb Miquel Abras, guanyador del concurs Sona 9 del 2005, el grup Mr Hubba y el Mono Inventor i, fomentant encara més la diversitat, els rockers The Gruixut's. Continuaríem fins a més d'una vintena de grups. Aquesta generació de músics, que es mouen entre els vint i els trenta passats, de vegades addueixen l'abúlia de la vila com un estímul a les seves aficions. No tenien altre remei, es veu, que tancar-se dins un garatge amb una colla d'amics i una bateria. El raonament és poc consistent, primer perquè això justificaria moltes patums a molts pobles abúlics, i segon perquè la Bisbal sí que és terreny musicalment assaonat. Sense la tradició de sòlids grups anteriors com Komando Moriles, sense el local d'assaig de Toni Molina o la programació de Ràdio la Bisbal, potser hi hauria, ara per ara, més ceramistes i menys guitarres elèctriques.

Des del moment que el clip de Mazoni *No tinc temps* penjat al Youtube ha rebut més de 300.000 visites, a Jaume Pla li correspon encapçalar la llista. Mentre hi cantava «A cavall de dos llocs / despullat vers el món / esquivant decisions / somiant que perdo avions», la seva discogràfica, Bankrobber, tan empordanesa com ell mateix, obria seu a Barcelona. El seu darrer disc, *Si els dits fossin xilofons*, va ser motiu de portada i privilegis a la revista *Enderrock*, que en va poder fer una distribució àmplia i nacional. A la capital de l'Empordà hi deu haver el geni i els seus amics, però no pas la indústria o la distribució.

Qui diu Mazoni, sovint diu Sanjosex, ja que són parella inestable a cartells i concerts. Carles Sanjosé és un arquitecte que pateix, com Jaume Pla, el fet d'estar a cavall de dos mons. Com la resta d'empordanesos, i encara més els empordanesos que hi són trasplantats, renega de Barcelona tant com la necessita. Això contribueix, d'una banda, a engruixir la mitificació musical de l'Empordà, amb cançons com *Baix Ter - Montgrí* o *Les parets mitgeres al descobert*; de l'altra, aquestes experiències bipàtrides beneficien els textos, on s'hi troben dialectalismes tendres («la fred», «una dulça») en un català que

EINES DE SONS INEXPLICABLES

L'altre centre musical sorpresa de les comarques gironines és la Celler de Ter. En sorgeixen iniciatives tan imprevisibles com *Le Croupier* o trajectòries tan lluminoses com la de l'Orchestra Fireluche. Solen ser propostes més que musicals, de les quals és una bona mostra el recent disc dels dotze de la Fireluche. Es tracta alhora d'un llibre amb fotografies dels seus instruments de joguina, un CD amb sis temes nous i quatre remescles que també és un DVD interactiu, més un recull poètic on es troben Albert Molina, Eduardo Galeano i Màrius Torres. La seva música fràgil i colorista, de fires sota la pluja, va tenint més i més acceptació en els escenaris teatrals, des de la Fira de Tàrraga fins al Teatre Nacional de Catalunya.

ja poc que s'hi estila, a l'àrea metropolitana. És possible que gràcies a Mazoni es tornin a preguntar què és un gat mesquer o un esclata-sang.

Aquests creadors, que no són uns improvisats, tenen molt clars els seus referents musicals: Jaume Pla té els Beatles a l'altar que els pertoca, a *La granja de la Paula* reformula el *Maggie's farm* de Dylan, i sap fer-se seus el *soul-pop*, l'*afrobeat* o la psiquedèlia; de Sanjosex els crítics n'han destacat la fusió personal de la bossa nova, el flamenc i el blues. Però, encara que siguin autors i cantants de les seves pròpies lletres, l'etiqueta de cantautors els fa nosa, potser perquè literàriament no tenen la seguretat de les seves arrels audiovisuals. Els seus germans grans, com poden ser Roger Mas o Joan Miquel Oliver, d'Antònia Font, sí que poden parlar d'influències literàries. Significativament, Mazoni va triar

el seu nom d'un personatge secundari d'uns dibuixos animats; res a veure, doncs, amb Alessandro Manzoni, el novel·lista de *I promessi sposi*. També resulta il·lustratiu constatar com Sanjosex -d'altra banda amb prou intuïció poètica a lletres com la de *Temps o rellotge*- reprèn sense saber-ho un tema d'un poeta bisbalenc, Antoni Puigverd. Efectivament, la cançó *Córrer* del seu darrer disc s'assembla a un dels poemes més coneguts de Puigverd, *Footing*, però les dues tradicions s'ignoren i amb-

